

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/84/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1221203110
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Floreková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1221203110.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Magdalény Florekovej a členov senátu JUDr. Romana Huszára a JUDr. Zuzany Posluchovej v právnej veci navrhovateľky : G.. Y. M., nar. XX. X. XXXX, bytom F. XX, W., proti odporcovi : G.. Q. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom P. S., o nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II zo dňa 12. 7. 2021 č.k. 29C/42/2021 - 23, takto

rozhodol:

Odvolačný súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmeňuje tak, že odporcovi sa zákaz uje priblížiť k navrhovateľke na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov, s výnimkou účasti na procesných úkonoch v civilnom súdnom konaní, trestnom konaní a v priestupkovom konaní, na ktoré bude odporca predvolaný, v rozsahu nevyhnutnom na riadnu účasť odporcu na týchto úkonoch.

Vo zvyšku napadnutý zamietajúci výrok uznesenia súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Odvolačný súd odporcu p o u č u j e tak, že môže podľa § 337 ods. 2 CSP podať proti navrhovateľke žalobu vo veci samej, týkajúcu sa nároku na navrátenie do pôvodného stavu alebo nárokov na náhradu škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom neodkladného opatrenia.

Žiadna zo strán sporu n e m á na náhradu trov konania právo.

odôvodnenie:

1/ Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala voči odporcovi vydania zákazu priblíženia k jej osobe na vzdialenosť menšiu než 5 metrov a zákazu zdržiavať sa v blízkosti jej obydla. Zároveň rozhodol, že žalobkyni nárok na náhradu trov konania nepriznáva. V odôvodnení uznesenia súd prvej inštancie uviedol, že z výpisu z LV č. XXXX pre k. ú. Nivy zistil, že navrhovateľka je výlučnou vlastníčkou bytu č. XXX na ulici F. č. XX v W., ktorý nadobudla na základe kúpnej zmluvy dňa 28.09.2010. Navrhovateľka dňa 05.06.2020 v čase o 20:10 hod. podala na obvodnom oddelení PZ Bratislava Ružinov - západ oznámenie o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, ktorého sa mal dopustiť odporca dňa 04.06.2021 v čase asi 21:40 hod. na adrese F. XX Q. W.. Uviedla, že asi o 21:30 hod. jej volala dcéra, ktorá jej povedala, že odporca ju čaká dole a chce sa s ňou porozprávať. Navrhovateľka išla pred obytný dom aj s priateľom S. X.. Odporca bol značne pod vplyvom alkoholu a začal jej nadávať a vyčítať jej, že mu odopiera dcéru. Snažili sa ho upokojiť, nakoľko bol agresívny, ale agresivita stúpala; snažil sa sotiť do navrhovateľky, čo sa mu nepodarilo, lebo S. X. toto sotenie odvrátil. K ďalšiemu fyzickému útoku a napadnutiu nedošlo, navrhovateľka volala políciu. Uvedené potvrdil aj S. X., čo vyplýva zo záznamu o podaní vysvetlenia k priestupku. Na priloženej fotodokumentácii sa nachádza osoba mužského pohlavia sediaca alebo ležiaca pred dverami bytu alebo na terase. Podľa údajov jednotlivých fotografií boli tieto vyhotovené 28. - 30.09. 2019, 06. - 30.08.2020 a 08. - 09.06.2021. Predložená SMS komunikácia a výpis hovorov sa podľa tvrdení navrhovateľky týka jej dcéry, a preto sa ňou súd prvej inštancie nezaoberal.

2/ Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého uznesenia poukazoval na to, že základným predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je existencia potreby neodkladne upraviť pomery alebo existencia obavy, že exekúcia bude ohrozená. Je potrebné skúmať, či je nárok žalobcu osvedčený a či je neodkladné opatrenie potrebné. Musí ísť o taký stav právnych vzťahov medzi stranami, ktorý

nevyhnutne vyžaduje rýchlu súdnu ochranu. Potreba úpravy pomerov musí byť bezodkladná. Súd v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia nevykonáva dôkazy, rozhoduje iba na základe skutočností a tvrdení uvedených v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a pripojených listinných dôkazov, ktoré by mali hodnoverne osvedčovať stav tvrdený v návrhu. Neodkladné opatrenie podľa § 325 ods. 2 písm. f) a h) CSP je opatrenie vydané v záujme ochrany jednotlivca, ak existujú závažné dôvody domnievať sa, že je ohrozený jeho život, telesná, duševná alebo sexuálna integrita, osobná sloboda alebo bezpečnosť. Primárnym účelom je zabránenie akejkoľvek forme násillia vo vzťahoch blízkych osôb, ako sú fyzické násillie, obťažovanie, sexuálne násillie, prenasledovanie, zastrášovanie alebo iné formy nepriameho nátlaku. Chránenej osobe má byť v odôvodnených prípadoch poskytnutá okamžitá a efektívna súdna ochrana. Na nariadenie tohto typu neodkladného opatrenia musí mať súd osvedčené ohrozenie telesnej alebo duševnej integrity navrhovateľa konaním osoby, proti ktorej návrh smeruje.

3/ Vychádzajúc zo samotného návrhu a z predložených listinných dôkazov mal súd prvej inštancie za osvedčené, že vo vzťahu k navrhovateľke nie je potrebné bezodkladne upraviť pomery a vydať navrhované neodkladné opatrenie. Z obsahu spisu vyplýva, a je to aj obsahom záznamu o podaní oznámenia o priestupku zo dňa 05.06.2021, že incidenty s odporcom sa opakujú každý rok v lete, od roku 2017. Navrhovateľka uviedla, že už v roku 2019, po tom, ako sa odporca pokúšal dostať do jej bytu, volala políciu. Z obsahu spisu však nevyplýva, či navrhovateľka podala oznámenie o priestupku, či trestné oznámenie. Rovnako z obsahu spisu nevyplýva ani to, ako bolo vybavené oznámenie navrhovateľky o priestupku zo dňa 05.06.2021.

4/ Súd prvej inštancie ďalej dodal, že je zřejmé, že odporca sa domáha stretnutia s jeho (ich spoločnou) dnes už plnoletou dcérou, čo vyplýva aj z tvrdení navrhovateľky v návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, aj z oznámenia o priestupku. Ide však len o ojedinelé konanie odporcu každoročne v lete (od roku 2017). Tu by bolo však namieste, keby došlo k dohode ohľadom stretávania medzi odporcom a dcérou, ktorá je už plnoletá. Aj z posledného oznámenia o priestupku vyplýva, že podstatou problému je práve stretávanie sa s dcérou.

5/ Neodkladné opatrenie musí rešpektovať aj zásadu proporcionality, čo znamená, že právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah. Navrhovateľka to netvrdí a z predloženej fotodokumentácie nie je dostatočne jasné, viditeľné, či navrhovateľka býva na prízemí bytového domu, resp. či sa odporca nachádza na jej terase, odkiaľ sa chce dostať do jej bytu. V danom prípade súd konštatuje, že uloženie zákazu odporcovi zdržiavať sa v blízkosti obydliá navrhovateľky by predstavovalo neprimeraný zásah do práv odporcu a nevyriešilo by slovné útoky na navrhovateľku. Z rovnakého dôvodu zákaz priblíženia sa na vzdialenosť 5 metrov súd prvej inštancie považoval za neprimeraný. Z oznámenia o priestupku je zřejmé, že k incidentu medzi navrhovateľkou a odporcom došlo po tom, ako navrhovateľka vyšla z bytu, prišla pred bytový dom, kde ju čakal odporca, ktorý bol agresívny a nadával a pokúsil sa navrhovateľku sotiť. Súdu prvej inštancie tak nebolo zřejmé, prečo odporkyňa sama išla za odporcom mimo svoj byt, pred bytový dom, keď vedela aj z minulých rokov, že odporca býva pod vplyvom alkoholu agresívny a dožaduje sa stretnutia s dcérou a následne sa domáha navrhovaného neodkladného opatrenia. Na základe vyššie uvedených zákonných ustanovení a skutočností súd konštatoval, že navrhovateľka neosvedčila potrebu neodkladnej úpravy pomerov vo vzťahu k odporcovi, a preto návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

6/ O nároku na náhradu trov konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP s ohľadom na ustanovenie § 331 CSP. Navrhovateľke nárok na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko v konaní nebola úspešná.

7/ Uvedené uznesenie napadla včas podaným odvolaním navrhovateľka, v celom rozsahu, domáhajúc sa zjavne jeho zmeny tak, že odvolací súd jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovie. Navrhovateľka v odvolaní uviedla, že na fotodokumentácii, ktorú pripojila k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, je zachytený odporca, G. Q. M. a priložená sms komunikácia len dokumentuje obťažujúci charakter správania odporcu. Navrhovateľka v odvolaní poukazovala na to, že odporca sa svojím chovaním nedomáha stretnutia s dcérou, ale sa snaží riešiť svoje existenčné problémy, a pokiaľ sa mu to nepodarí, použije agresiu. Ona odporcovi nikdy nebránila v styku s dcérou; z väzenia napísal dcére list, v ktorom prejavil záujem o stretnutie s dcérou, čo ona, navrhovateľka podporila. Dcéra sa s odporcom aj chcela stretnúť, avšak za podmienky, že bude triezvy. Návrh navrhovateľky sa netýka zákazu priblíženia odporcu k dcére, ale k jej osobe. Primárnym účelom neodkladného opatrenia bolo predísť násilliu v akejkoľvek forme. Oznámenie na políciu a opakované volanie polície k incidentom dostatočne osvedčuje opakované ohrozenie duševnej a následne aj telesnej integrity navrhovateľky. Je názoru, že sa domáha len primeranej ochrany pred agresorom. Nejde o ojedinelé konanie odporcu; na fotodokumentácii je odporca zachytený v rôznych dátumoch, časoch, v rôznom oblečení. Navrhovateľka dodala, že ako vyplýva z dcérinho oznámenia na políciu, navrhovateľka sa stretla s odporcom na prosbu

dcéry, s úmyslom, odhovoriť odporcu od jeho alkoholických excesov. Mala pri sebe vtedy priateľa, avšak odporca bol natoľko intoxikovaný alkoholom, že pochopila, že bolo chybou stretnúť sa s ním. Navrhovateľka dodala, že nerozumie tomu, že odporca má väčšie práva, ako akákoľvek iná cudzia osoba. Nerozumie tomu, že má trpieť nočné prepady a alkoholické excesy pre ňu už v podstate cudzieho človeka - sú 11 rokov rozvedení, nestretávali sa a nemajú nič spoločné. Nech súd sám stanoví primeranú vzdialenosť zákazu priblíženia sa k jej osobe, tak, aby nepredstavovala neprimeraný zásah do práv odporcu. Do jej bytu odporca nikdy nemal prístup, v jej byte sa odporca s dcérou nikdy nestretával, ani vtedy, keď bola ešte neploetá., vždy ju čakával vonku. V súčasnosti sa odporca domáha vstupu do jej bytu pod akoukoľvek zámienkou. Ona nemá záujem bývalého manžela trestne perzekvovať, veď sa práve vrátil z väzenia. Ale aj ona má právo na pokojný život. Záverom navrhovateľka zdôraznila, že verbálne útoky odporcu sa stupňujú a prerástli do fyzickej podoby. Musela si nechať odpojiť domový zvonček. Prítomnosť exmanžela jej znemožňuje žiť normálny život, nemôže slobodne vyjsť z bytu a ísť do práce. Dňa 8. 6. 2021 bol odporca opäť pred dverami jej bytu. Snažil sa dostať dovnútra, nevedela, čo má robiť, zmeravela. Našťastie bol natoľko intoxikovaný alkoholom, že nedokázal prekonať zatvorenie dverí (ona navrhovateľka má 160 cm a 60 kg, nie je fyzicky disponovaná na boj s mužom). Nakoniec jej na volanie pomohli susedia. Domnieva sa, že má nárok na právnu ochranu, exmanžel sa týmto dopúšťa týrania, narušuje domovú slobodu snahou dostať sa do jej bytu, nehovoriac o opakovanom porušovaní spokojného občianskeho spolunažívania a dobrých mravov.

8/ Na odvolanie navrhovateľky sa odporca nevyjadril.

9/ Odvolací súd preskúmal a prejednal vec v rozsahu podaného odvolania (t.j. v celom rozsahu) podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky je nutné sčasti priznať úspech.

10/ Podľa § 324 ods. 1 Zákona č. 160/2015 Z. z., Civilného sporového poriadku, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

11/ Podľa § 325 ods.1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12/ Podľa § 325 ods. 2 písm. h/ CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním obmedzená.

13/ Nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu potreby bezodkladnej úpravy pomerov je prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí alebo osvedčí právny vzťah medzi stranami sporu, ak tieto vzťahy vyžadujú bezodkladnú dočasnú úpravu, ak sa v právnych vzťahoch medzi stranami sporu nevytvorí nenávratný stav a ak sa neprimeraným spôsobom nezasahuje do právnych vzťahov medzi stranami (tj. že strana nie je obmedzená spôsobom neprimeraným povahy veci). Zároveň platí, že v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia je výlučne vecou strany, ktorá navrhuje nariadenie neodkladného opatrenia, učiniť príslušné tvrdenia a tieto podložiť dostatočnými dôkazmi, z ktorých súd vyvodí záver o prípustnosti a opodstatnenosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. V štádiu, kedy súd rozhoduje o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nie je totiž časový priestor na vykonávanie rozsiahleho dokazovania (§ 328 ods. 2 CSP). Súd musí mať pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia na zreteli, že neodkladné opatrenie je opatrením výnimočnej povahy, a preto by malo povinnú stranu sporu obmedzovať v prípade jeho nariadenia len v nevyhnutnej miere. Iný postup by mohol znamenať prekročenie ústavnosti postupu súdu v konaní o neodkladnom opatrení. Zásah súdu prostredníctvom neodkladného opatrenia do právnych vzťahov strán sporu musí byť primeraný. Navrhovateľ neodkladného opatrenia musí súd opísaním rozhodujúcich skutočností presvedčiť o potrebe nariadiť navrhované neodkladné opatrenie v záujme, aby dosiahol ochranný účel neodkladného opatrenia. Rozhodujúce skutočnosti musí navrhovateľ náležitým spôsobom osvedčiť (t. j. nemusí tieto skutočnosti preukázať), teda tieto sa musia javiť aspoň ako pravdepodobné. V danom prípade teda bolo nutné, aby navrhovateľka osvedčila, že popisovaného konania (porušujúceho práva navrhovateľky) sa dopúšťa odporca.

14/ Po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu v posudzovanej veci dospel odvolací súd k odlišnému právnemu záveru, ako súd prvej inštancie. V riešenej právnej veci smeruje návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia k bezodkladnej úprave pomerov medzi stranami uložením zákazu odporcovi priblížiť sa k navrhovateľke na určitú konkrétnu vzdialenosť a zdržovať sa v blízkosti jej obydli. Návrh na uloženie navrhovaného zákazu formou neodkladného opatrenia odôvodňovala navrhovateľka pretrvávajúcim agresívnym správaním odporcu voči nej, a to

opakovanými prejavmi ako fyzického tak aj psychického násillia; návrhom neodkladného opatrenia sledovala ochranu jej telesnej, duševnej integrity, osobnej slobody a bezpečnosti.

15/ Násillie znamená najčastejšie označenie jednorazového fyzického ataku, resp. postupu, pri ktorom človek spôsobuje ujmu druhému človeku. Iná charakteristika násillia hovorí o akýchkoľvek atakoch, vrátane zanedbávania, ktoré ovplyvňujú život, fyzickú a psychickú integritu alebo slobodu jednotlivca, alebo poškodzujú rozvoj jeho osobnosti. Neodmysliteľnou kategóriou násillia je bolesť a hrozba bolesti. Deklarácia o odstránení násillia páchaného na ženách, schválená Valným zhromaždením OSN v roku 1993 označuje násillie ako akýkoľvek násillný čin, ktorý vedie alebo by mohol viesť k fyzickej, sexuálnej alebo psychickej ujme alebo zraneniu, vrátane vyhrážania sa takýmito činmi, zastrašovania, alebo svojvoľného obmedzovania slobody a to vo verejnom či súkromnom živote (viď napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5MCdo 10/2012).

16/ Obsah neodkladného opatrenia v zmysle § 325 ods. 2 písm. h/ CSP vychádza zo znenia čl. 3.1 nariadenia Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) č. 606/2013 z 12. 6. 2013 o vzájomnom uznávaní ochranných opatrení v občianskych veciach. Ide o opatrenia v záujme ochrany jednotlivých osôb, ak existujú závažné dôvody domnievať sa, že je ohrozený ich život, telesná, duševná alebo sexuálna integrita, osobná sloboda alebo bezpečnosť. Primárnym účelom je zabránenie akejkoľvek forme rodovo motivovaného násillia alebo násillia v blízkych vzťahoch, ako sú fyzické násillie, obťažovanie, sexuálne násillie, prenasledovanie, zastrašovanie alebo iné formy nepriameho nátlaku. Chránenej osobe má byť v odôvodnených prípadoch poskytnutá okamžitá a efektívna súdna ochrana.

17/ Podmienkou nariadenia takéhoto neodkladného opatrenia je, že súd musí mať za osvedčené ohrozenie telesnej alebo duševnej integrity navrhovateľa konaním tej osoby, proti ktorej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia smeruje. Kvalitatívne požiadavky na osvedčenie rozhodujúcich skutočností budú vždy determinované konkrétnymi okolnosťami prípadu ad hoc. Ohrozenie telesnej alebo duševnej integrity navrhovateľ spravidla osvedčuje lekáarskymi správami, trestným oznámením, čestným vyhlásením tretej osoby (v pozícii svedka incidentu), písomnou, elektronickou alebo telefonickou komunikáciou a pod. Zákaz alebo obmedzenie priblíženia sa na určitú vzdialenosť (cit. § 325 ods. 2 písm. h/ CSP) predstavuje menej závažné zásahy do osobných slobôd povinného, sú ex lege podmienené tým, že zakázaným správaním by telesná alebo duševná integrita navrhovateľa mohla byť ohrozená. Aj túto skutočnosť však musí navrhovateľ pred nariadením neodkladného opatrenia osvedčiť relevantným spôsobom.

18/ V predmetnej právnej veci navrhovateľka osvedčila listinnými dôkazmi - predložením fotokópie záznamu, že podala oznámenie podľa § 59 ods. 3 zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch na OR PZ v Bratislave II, odbore poriadkovej polície, na osobu odporcu (bývalého manžela navrhovateľky), ohľadom skutku, ku ktorému došlo dňa 4. 6. 2021 v čase o 21.40 hod. na adrese bydliska navrhovateľky F. Č.. XX Q. W.. Odporca v stave pod vplyvom alkoholu sa domáhal vstupu do obydlija navrhovateľky, vulgárne jej pred obytným domom nadával. Napriek snahe navrhovateľky upokojiť situáciu a upokojiť aj odporcu, aby vo svojom správaní nepokračoval, sa odporcova agresivita stupňovala. Odporca sa snažil fyzicky ju napadnúť, čo sa mu ale nepodarilo, keďže bola v sprievode svojho priateľa, ktorý sa postavil medzi navrhovateľku a odporcu. Navrhovateľka následne privolala políciu (fotokópia oznámenia č.l. 8 spisu). Podľa oznámenia navrhovateľky tieto incidenty sa opakujú pravidelne po dobu posledných 5 rokov, v letnom období.

19/ Navrhovateľka ďalej založila do spisu záznam o podaní vysvetlenia jej priateľa S. X. k incidentu zo dňa 4. 6. 2021 vo večerných hodinách; vysvetlenie poskytol priateľ navrhovateľky dňa 5. 6. 2021 rovnako na OR PZ v Bratislave II, odbore poriadkovej polície (záznam na č.l. 9 spisu). Konflikt bol ukončený po príchode hliadky PZ na adresu bydliska navrhovateľky, kedy odporca po chvíli odišiel. Tvrdenia navrhovateľky o správaní odporcu podporila písomným vyjadrením datovaným dňa 27. 7. 2021 aj dcéra navrhovateľky a odporcu (č.l. 31 spisu), Y. M., (nar. XXXX), v ktorom uviedla, že otec odmieta ísť na protialkoholické liečenie, posledné roky ju aj s mamou opakovane obťažuje, hlavne v okolí ich bydliska, pričom jeho obťažovanie sa neustále stupňuje. Dňa 4. 6. 2021 bol otec podmiennečne prepustený z väzenia a hneď večer ich vyhľadal, pričom bol v opitom stave. Dodala, že jej mama má právo na pokojný život a primeraný pocit bezpečia. K odvolaniu pripojila navrhovateľka tiež kópiu záznamu o podaní vysvetlenia podľa § 60 ods. 2 zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (zo dňa 16. 6. 2021, E.-F.-XXX/BAII-E.-XXXX, č.l. 33 spisu) na OR PZ v Bratislave II, odbor poriadkovej polície, ktoré urobila dcéra účastníkov, Y. M.. V písomnom vysvetlení dcéra účastníkov potvrdila, že dňa 4. 6. 2021 v dobe po 21. hod. jej volal otec, že je dole pod obytným domom, aby zišla dole, čo aj spravila, spolu so svojím priateľom S. C.. Dole našla otca v alkoholizovanom stave sedieť na zemi, asi po 10 min. chcel, aby zavolala dolu aj mamu, že

jej chce niečo povedať a potom že pôjde preč. Mama zišla dolu aj s priateľom S. X. a dcéra aj s priateľom odišli, takže k následnému správaniu otca dňa 4. 6. 2021 sa vyjadriť nevedela.

20/ V spisovom materiáli je zároveň založený prepis smskovej komunikácie, ktorú posielal odporca na mobilný telefón dcére s obsahom napr. : „...pôjdem akože okolo. Bla bla. Budú sa diať veci. Life IS crazy.... vy netušíte čo som si na vás pripravil...“ K návrhu napokon pripojila navrhovateľka tiež kópie farebných fotografií, na ktorých je zachytený odporca pred dverami bytového domu, v ležiacej polohe, tiež sediaci.

21/ Uvedenými listinnými dôkazmi navrhovateľka v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia osvedčila dostatočným spôsobom ataky odporcu voči nej, ako aj opodstatnenosť svojich obáv z týchto atakov, tiež z hroziaceho pokračovania agresívneho správania odporcu. Zo strany odporcu ide o opakované útoky, ako dosvedčila dcéra odporcu. Odporca ignoruje, že navrhovateľka odmieta kontakt s ním, najmä v situácii, kedy je opakovane pod vplyvom alkoholu a kedy zjavne nedokáže dostatočne kontrolovať svoje správanie voči navrhovateľke a uchyluje sa ako k verbálnej tak aj k fyzickej agresivite. Odporca tak koná napriek tomu, že mu navrhovateľka opakovane povedala, že si to nepraje. Zo zisteného skutkového stavu má odvolací súd za osvedčený taký stupeň intenzity psychického ale sčasti aj fyzického násillia zo strany odporcu voči navrhovateľke, ktorý zreálnuje pocity ohrozenia navrhovateľky zo strany odporcu. Správanie odporcu pod vplyvom alkoholu je nevypočítateľné; od navrhovateľky nemožno spravodlivo požadovať, aby naďalej trpela hrozbu prípadných ďalších konfliktných stretov s odporcom. Popisované konanie odporcu ohrozuje osobitne duševnú integritu odporkyne, narúša jej pocit bezpečia a istoty, čo jej nedovoľuje prežívať svoj život pokojne. Odvolací súd preto považoval za nutné nariadiť neodkladné opatrenie v rozsahu, ako je uvedené vo výroku uznesenia, t.j. zákaz priblíženia sa odporcu k osobe navrhovateľky na menej ako 10 metrov, ktorú vzdialenosť vyhodnotil odvolací súd ako postačujúcu na to, aby zabránila prípadnému ďalšiemu konaniu odporcu, ktorým ohrozuje telesnú a osobitne duševnú integritu navrhovateľky a tým zasahuje do jej osobnostných práv. Právo na ochranu života a zdravia, telesnej a duševnej integrity chránenej osoby, ktoré je násilníkom ohrozované, má totiž absolútnu povahu.

22/ Podľa § 336 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

23/ Konanie vo veci samej nie je obligatórnou súčasťou alebo následkom konania o nariadenie neodkladného opatrenia. Za predpokladu, že nariadené neodkladné opatrenie konzumuje vec samu a možno prostredníctvom jeho účinkov dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami, súd povinnosť na podanie žaloby navrhovateľke neuloží. Vzhľadom na zistené skutkové a právne okolnosti daného prípadu ide podľa názoru odvolacieho súdu práve o takú situáciu, kedy nie je potrebné iniciovať akékoľvek konanie vo veci samej, ktoré by skutkovo nadväzovalo na konanie o nariadenie neodkladného opatrenia, keď neodkladné opatrenie poskytuje navrhovateľke plnohodnotnú súdnu ochranu a nie je ani zrejmé, aké iné pomery by bolo nutné v konaní vo veci samej upravovať. Odvolací súd teda navrhovateľke neuložil povinnosť podať žalobu vo veci samej.

24/ Podľa § 337 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania a ak navrhovateľovi povinnosť podľa § 336 ods. 1 neuloží, poučí strany, ktorým sa neodkladným opatrením ukladá určitá povinnosť, že môže podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených. Lehotu na podanie žaloby súd neurčuje.

25/ Podľa § 337 ods. 2 CSP, súd vo výroku uznesenia podľa odseku 1 uvedie strany a predmet konania vo veci samej. Konanie vo veci samej sa môže týkať aj nárokov na navrátenie do pôvodného stavu alebo nárokov na náhradu škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom neodkladného opatrenia.

26/ V záujme zabezpečenia rovnosti sporových strán a adekvátnej ochrany práv a oprávnených záujmov odporcu, proti ktorému neodkladné opatrenie smeruje, je súd v zmysle § 337 ods. 1 CSP povinný poskytnúť kvalifikované poučenie. Pri nariadení neodkladného opatrenia pred začatím konania, ktorým súd navrhovateľovi neuloží žiadnu žalobnú povinnosť, súčasne osobitným výrokom poučí protistranu o tom, že môže proti navrhovateľovi podať samostatnú žalobu vo veci samej. Následkom úspešnej žaloby je potom zrušenie neodkladného opatrenia podľa § 337 ods. 3 CSP, o čom musí byť protistrana poučená v uznesení o nariadení neodkladného opatrenia. V rámci výroku toho uznesenia uvedie súd aj strany a predmet konania vo veci samej, aby sa poučená strana mohla efektívne domáhať prípadnej procesnej ochrany. Priamo zo znenia druhej vety § 337 ods. 2 CSP vyplýva, že následné konanie vo veci samej sa môže týkať aj reštitučných, reparačných, kompenzačných alebo satisfakčných nárokov, ktoré bezprostredne súvisia s právnymi účinkami nariadeného neodkladného opatrenia a jeho prípadným

výkonom. Odvolací súd preto poskytol odporcovi v súlade s ust. § 337 CSP vo výroku tohto rozhodnutia zákonné poučenie, ktoré je obligatórnou súčasťou nariadenia neodkladného opatrenia bez časového obmedzenia, ktoré nahrádza rozhodnutie vo veci samej.

27/ Odvolací súd z uvedených dôvodov napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil v rozsahu, ako je uvedené vo výroku jeho uznesenia, keďže uznesenie súdu prvej inštancie tu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 388 CSP) a vo zvyšku napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v jeho zamietajúcom výroku ako vecne správne potvrdil (§387ods. 1 CSP).

28/ O nároku na náhradu trov celého (prvoinštančného aj odvolacieho) konania o nariadenie neodkladného opatrenia rozhodol odvolací súd na základe ust. § 396 ods. 1, ods. 2 v spojení s § 255 ods.1, ods. 2 CSP. Vzhľadom na to, že navrhovateľka dosiahla v konaní úspech len sčasti (čo do zákazu priblíženia sa odporcu k jej osobe), odvolací súd o nároku na náhradu trov celého konania rozhodol tak, že žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania nepriznal.

29/ Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolaateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolaateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolaateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods.2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 CSP).